

Lezen: Lucas 5: 17-32

Tekst: Lucas 5: 32

Lieve mensen,

Wat wil Jezus Christus met jouw leven?

Mensen zijn op zoek. Wat moet je? Wat wil je? Wie ben je? Dat is in het klein vaak lastig. Hoe beslis je goed? Welke keuzes maak je? Maar ook in het groot! Wat is mijn bestemming? Waar gaat het heen met mijn leven? Waar *stuur* ik het heen?

Christenen zijn mensen. Ook op zoek. En dat lijkt vreemd. Want is de bijbel niet duidelijk? In wat je roeping is? We weten toch waar we heen op weg zijn!? En ook hoe we daar komen?

Nou, dat valt in de praktijk nog niet mee. Om daar goed mee om te gaan. Er is regelmatig scheefgroei. In hoe we aankijken tegen Jezus. En hoe wij moeten omgaan met wat hij doet. Vanuit onze tekst van vanochtend wil ik daar naar kijken.

Want in onze tekst is nogal iets opvallends. In Marcus en Matteüs wordt dit verhaal ook beschreven. De roeping van Levi, dat is Matteüs. Maar juist in ons tekstvers voegt Lucas iets toe. Misschien heeft alleen hij het opgevangen. Hij is vaak de man van de details. Wellicht heeft hij het als enige onthouden. In ieder geval. Als je naar de teksten kijkt in Matteüs (9:13) en Marcus (2:17) (*beide voorlezen*) dan zie je dat die teksten in het Grieks twee woorden korter zijn. Lucas heeft in onze tekst er bij staan: *tot bekering*. Terecht vertaald met: *aan te sporen een nieuw leven te beginnen*.

1

Een bijzonder detail. Dat veel zegt over jouw leven. Het thema van de preek is:

Slide 0 **Jezus roept jou**

Slide 1 *Weg van de zonde*

Slide 1.1 Ontdekking

Mijn broeder en zuster, het grote probleem van bekering is: ontdekken dat je zondig bent. Daar wil je niet aan. En als je daar wel aan wilt, dan doet dat pijn. Je wordt geconfronteerd met je eigen falen. De pijn die je veroorzaakt. De schade die je doet. Het is zo makkelijk om anderen de schuld te geven. Je opvoeding. Je omgeving. Omstandigheden. Verkeerde vrienden. Er is altijd wel een oorzaak om je achter te verschuilen.

Maar als je Jezus ontmoet. Neem die verlamde man, die door het dak wordt neergelaten. We hebben het gelezen. Ineens lig je daar aan zijn voeten. Je kunt er niet meer om heen. Hij kijkt door je heen. Peilt je diepste pijn. Je grootste zonden zijn hem bekend. Hij is God. Hij ziet je niet als verlamde man. Maar allereerst als zondaar. Je kunt je niet verschuilen. Je bent geen slachtoffer, maar dader. En dat doet zeer.

Zo begint ook de ontmoeting met Levi. Jezus *zag* hem. In het Grieks staat er een woord voor 'aandachtig kijken'. Echt zien. Niet een vluchtige blik in het voorbijgaan. Nee: intens in je opnemen.

De blik is genoeg voor Levi. Misschien wist Levi wel wie Jezus was. Waarschijnlijk wel. Maar toch: zo is hij nog nooit aangekeken. Zo doordringend. Maar tegelijk zo liefdevol. Geen veroordeling. Jezus kijkt niet weg.

Maar ziet hem werkelijk. En jazerker, Jezus ziet hem zoals hij is. Een tollenaar. Vaak corrupt. Slijmen met de Romeinen, maar je volksgenoten uitknippen. Levi is zondaar. Openlijk. En door zijn zonden is hij in een geïsoleerde positie gekomen. Mensen moeten hem niet. Maar Jezus slaat zijn blik niet neer. Kijkt niet een andere kant op. Maar ziet je aan.

Als Jezus Christus je aankijkt dan is dat best pijnlijk. Hij kijkt niet weg als jij verkeerde dingen doet. Als jij zonden koestert. Hij negeert het niet. Mensen om je heen negeren het nog wel eens. Ze vinden het moeilijk om je aan te spreken. Dat lijkt mild. Maar daarmee laten ze je wel in de kou staan. Jezus negeert jouw zonden niet. En daarmee negeert hij jou niet. Hij neemt je serieus. Hij is op zoek naar je hart. Hij wil echt contact. En: hij kijkt dwars door je heen. Hij ziet je zoals je werkelijk bent. Dat zie je bij de verlamde man. Want Jezus begint niet met hem te genezen. Nee, hij pakt het grootste probleem eerst aan. *Je zonden zijn je vergeven.*

Slide 1.2 Vergeving

Vergeving wordt uitgesproken. Je zonden zijn weg. In de diepste zee. God zal er nooit meer aan denken. Gods vergeving is radicaal. Daar zit geen 'maar' bij.

Dat is moeilijk. Zeker als je zojuist ontdekt bent aan je zonden. Je kunt het soms bijna niet geloven. Dat God jou waard vindt om te vergeven. Dat hij jouw zonden weg doet. Ook dat ene waar je *jezelf* bijna niet voor kunt vergeven. Ook die hardnekkige zonde, die telkens weer de kop op stak. Waar je in vast zat of zit. Jezus kijkt je aan. Beschaamd wend je je blik af. Maar hij blijft kijken. En als je weer opkijkt, dan spreekt hij het uit: *het is je vergeven!* Onvoorstelbaar, dat het zo makkelijk gaat. Jezus is God. Hij gebiedt en het is er. Hij spreekt en het is klaar. Zijn woord is betrouwbaar. Kijk, hij moet daar zelf wel heel veel voor doen. Hij gaat sterven om die weg van vergeving te openen. Voor Levi. En voor die verlamde man en zijn vrienden. En voor alle mensen in dat huis. Maar omdat hij er zwaar aan tilt. Daarom mag hij als enige ook deze woorden uitspreken: je zonden zijn je vergeven. Zo, dat is dat.

2

Farizeeën reageren dan ook. *Dat gaat zomaar niet. Dat is godslastering. God bepaalt de voorwaarden voor vergeving. Dat mag een mens niet uitspreken.* Zo overwegen ze bij zichzelf als de verlamde man vergeving krijgt. Jezus ziet hun gedachten. En maakt die mannen beschaamd. *Zo makkelijk gaat het namelijk wel. Wie bij mij komt om herstel, die krijgt vergeving. En meer dan dat.* Want om dat te bewijzen zet Jezus die verlamde man op zijn voeten. Sta op en loop. Jezus vergeeft niet alleen. Maar hij zet de man ook op eigen benen.

Veel mensen denken dat met vergeving het doel van je geloof bereikt is. Telkens hetzelfde rondje lopen ze: zonde, vergeving, weer zonde, weer vergeving. En begrijp me goed. Dat is een rondje wat iedere christen elke keer weer moet maken. Maar het is niet telkens *hetzelfde* rondje. Want vergeving is niet een doel in zich. Vergeving leidt ergens toe, als het goed is. Vergeving leidt tot vernieuwing. Tot heiliging van je leven. Dat betekent dat je je leven reserveert voor je Heer.

Wie vergeving krijgt, die moet die vergeving wel serieus nemen. En ook serieus nemen hoeveel het Jezus gekost heeft. Het is te makkelijk om elke keer maar weer te zondigen. Niet dat je geen vergeving krijgt. Daar gaat het niet om. Maar het is niet het doel van vergeving om weer terug te vallen. Maar juist om verder te gaan.

Slide 1.3 Niet meer zondigen

Tegen de overspelige vrouw zei Jezus: *ook ik veroordeel je niet. Zondig van nu af niet meer*. Vergeving leidt tot strijd tegen de zonde. Leidt als het goed is tot verandering van je leven. Als Jezus je in de ogen kijkt. Dwars door je heen. Dan heeft dat de uitwerking dat je hem niet weer wilt teleurstellen. Dat je je leven aan hem wilt gaan wijden.

Dat de verlamde man na ontvangen vergeving ook op eigen benen komt te staan is echt gebeurd. Maar het is tegelijk symbolisch voor hoe het werkt. Zijn leven gaat veranderen door de vergeving. En dat zie je dan ook letterlijk gebeuren. Hij mag de verantwoordelijkheid voor zijn eigen leven op zich gaan nemen.

Levi hoort niet eens dat zijn zonden vergeven zijn. Misschien zag hij het in Jezus' ogen. Het gebeurt bijna tussen neus en lippen door. Maar in ieder geval: die vergeving leidt ergens toe. Jezus roept je weg bij je zonden. En zegt: 'volg mij'. Levi ervaart dat als een feest. Een geweldig nieuw begin. Hij leek vast te zitten in zijn positie. In zijn isolement als verrader. Hij leek klem te zitten in zijn zonden en de gevolgen daarvan. Maar één simpele blik van Jezus. En twee woorden. En heel zijn leven wordt anders. Hij is vrij!!!

Slide 2 *Om een nieuw leven te beginnen*

Slide 2.1 *Volgeling*

In onze tekst zie je dat vergeving geen eindpunt is, maar een startpunt. Het moet ergens toe leiden. Ik las ergens: *geloven is slechts de toegangsdeur tot navolging*. Een confronterende zin. Je leven gaat veranderen door je geloof. Jezus is niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar om zondaars aan te sporen een nieuw leven te beginnen.

Vergeving laat je niet onveranderd. Prachtig zie je dat bij Levi. Hij is eerst tollenaar. Zoals ik al zei: verrader van het volk van God. Later schrijft hij het eerste evangelie. En wordt *de* evangelist voor de Joden. Alleen door de blik van Jezus. En die twee woorden. Alleen daardoor verandert zijn leven totaal. Hij mag met Jezus op weg. En leert gaandeweg wat dienen is.

Volgeling van Jezus zijn. Dat is: in zijn voetsporen treden. Belangrijk vinden wat hij belangrijk vindt. En onbelangrijk vinden waar hij zich ook niet druk over maakt. Mensen liefhebben. Juist die mensen aan de zelfkant van de samenleving opzoeken. Zondaars, niet de rechtvaardigen. We kunnen nog heel wat van Jezus leren. Er is namelijk nog een wereld te winnen.

En dan niet zeggen: het lukt me toch niet, want ik ben nu eenmaal zondig. Het zal waar wezen. Maar Jezus geeft je zijn Geest. Tegen zijn leerlingen, volgelingen van het eerste uur, zegt hij na zijn opstanding: gelijk mij mijn vader zond, zend ik ook u. Je krijgt dezelfde opdracht als je Heiland. Je mag hem navolgen.

Zoals hij zijn eigen belangen losliet. Zoals hij niets had met geld. Of met macht. Of met status. Hij eet en drinkt met tollenaars en hoeren. Hij zoekt altijd het goede voor de ander. En hij kijkt. Hij negeert je niet. Hij kijkt werkelijk. Zoals hij Levi ziet. Voor het eerst voelt die zich misschien gezien. Zo mag jij kijken naar de ander. Dienstbaar zoals Jezus. *Vader, zeg maar wat ik doen kan. Stuur u me maar. U weet waar ik het hardst nodig ben*. En dan ook gaan. Geen mooie woorden alleen. Geen prachtige beloften. Maar daadwerkelijke liefde. Dat is wat vergeving met je doet.

En zeker. Het zal je heel wat kosten. Het kostte je Heiland zijn leven. Jezus speelt ook geen mooi weer. Het is kruis dragen. Maar is je Heiland het niet waard? Hij kent jouw leven. En toch vraagt hij jou als volgeling.

Om in zijn voetsporen te treden. Wat een eer. Levi viert feest. Want Jezus zag hem. En gooide zijn leven overhoop.

Slide 2.2 Gehoorzaam zijn

Een nieuw leven, dat heeft ook alles te maken met gehoorzaamheid. Ik heb vaak de neiging om bijvoorbeeld de Bergrede een stuk bij mij vandaan te houden. *Zo concreet zal Jezus het toch niet bedoeld hebben.* Als hij spreekt over de minste willen zijn. En over mijn taalgebruik. En over vijanden. Denk eens aan die ander die je niet mag. Hoe ga je met hem, met haar om? Hoe dienstbaar ben je werkelijk? Of draait jouw wereld vooral om jou zelf?

Als je in Lucas verder leest. Dan staat die Bergrede in hoofdstuk 6, vrij kort hierna. Niet voor niets zet Lucas het daar. Zo ziet een vernieuwd leven er uit. Dat is de bedoeling van vergeving. Van jouw verlossing. Niet dat je in de vergeving blijft hangen. Jezus tolereert namelijk geen zonden. Hij wil dat je zijn vergeving serieus neemt. Dat je als christen het verschil maakt. Jouw leven als een groot reclamebord voor Christus. Omdat je gehoorzaam wilt zijn. En daar ook echt werk van maakt. Hij geeft je zelfs zijn Geest. We zingen het straks aan het einde van de dienst tegen elkaar. Ontvang mijn Geest, heilige Geest, Hij zal u leiden, wees niet bevreesd. Waar ben je bang voor? Dat gehoorzaamheid je te veel zal kosten? Dat radicaal zijn te veel van je vraagt?

Jezus windt er geen doekjes om in de Bergrede, de wet voor vandaag voor jou. Dat is de uitdaging waar we als christenen voor staan in deze wereld. De wet is geen ritueel, maar het zijn concrete geboden die aan jou worden opgelegd. Over omgang met de naam van de ander. Seksualiteit. Stelen. Drank en drugs. Geld. Vloeken en ander taalmisbruik. En ga zo maar door. Duidelijke regels. Voor een leven in navolging van Jezus. Vergeving heeft gevolgen. Je wordt door Jezus weggeroepen bij de zonde. En krijgt de opdracht om voor hem te leven.

En natuurlijk. *Ja, maar...* dat is ook de eerste zin die mij te binnen schiet. Je hebt de neiging om jouw leven zoals het nu is. Om dat te rechtvaardigen. Maar Jezus is niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar om zondaars aan te sporen een nieuw leven te beginnen.

Amen